

ZAMONAVIY MAKTABLARDA TEXNOLOGIYA DARSLARI

Sayyora Kazakova Erkayevna

Xorazm viloyati PYAMO'MM o'qituvchisi

Annotatsiya: *ushbu maqolada zamonaviy maktablarda texnologiya darslarini o'qitilishi, texnologiya bo'yicha darsliklar tayyorlash, mehnat darslari bilan farqi va boshqalar to'g'risida yozilgan.*

Kalit so'zlar: *mahsulot, qog'oz, mato, qarag'ay konuslari, novdalar, plastik shisha.*

Boshlang'ich maktabda texnologiya darslarining maqsadi plastilin, qog'oz yoki kartondan hunarmandchilik qilish emas, balki bolalarga umumiy tamoyillarni o'rgatishdir. Ular har qanday mahsulot - qog'ozdan, matodan, qarag'ay konuslari va novdalaridan yoki plastik shishadan qat'i nazar, rejaga muvofiq tayyorlanishini tushunishadi. Ishni boshlashdan oldin kerakli narsalarni osongina topishingiz uchun stolga materiallar va asboblarni qo'yishingiz kerak.

Shunga ko'ra, plastilin ustaxonasida plastilinning xossalarini o'rganib, undan nima qilish mumkinligini o'rganib, undan mahsulot tayyorlaydilar. Nazariya amaliy faoliyatda yordam beradi: agar bolalar plastilin, karton, qog'oz, tabiiy va sintetik matolar nima ekanligini, ular qanday xususiyatlarga ega ekanligini va bu xususiyatlardan ishda qanday foydalanish mumkinligini bilsalar, ularga o'z mahsulotlarini ixtiro qilish osonroq bo'ladi.

Va aksincha - amaliyot nazariyani o'zlashtirishga yordam beradi: mato, qog'oz, karton yoki tabiiy materiallarning xususiyatlari haqida xulosa chiqarishdan oldin, bolalar ular bilan tajriba o'tkazadilar. Nimani egish osonroq - karton yoki qog'oz? Agar siz ularni maydalab qo'ysangiz, qog'oz va matoga nima bo'ladi? Tabiiy materiallarni qanday birlashtirish kerak? Bolalar bularning barchasini o'zlari bajarishga harakat qilganda, ular nazariy materialni osonroq va tezroq o'rganadilar, chunki bu endi ularning shaxsiy tajribasi bilan bog'liq.

Har bir bo'lim inson faoliyati sohalaridan biriga (quruqlikda, suvda, havoda va axborot makonida) bag'ishlangan. O'quvchilar qishloq xo'jaligi va sanoatda mehnat qilayotgan, uy-joy qurayotgan, mazali tort va pishiriqlar tayyorlayotgan, kiyim-kechak tikayotgan, shaharni chiroyli va yashash uchun qulay qiladigan, foydali qazilmalarni qazib oluvchi, yuk tashish bilan shug'ullanadigan odamlarning kasb-hunarlarini o'rganadi. Ular texnologiyaning kundalik hayotda va ishda qanday ishlashini ko'radilar, suvni tozalash, shamol energiyasidan foydalanish va urug'larni unib chiqish bo'yicha tajribalar o'tkazadilar. O'quvchilar ishlab chiqarayotgan barcha mahsulotlar ularga nafaqat zarur texnologik ko'nikmalarni beradi, balki maktabdagi yana bir fan bo'lmish "Atrofimizdagi olam"ni o'ynoqi tarzda o'rganishga yordam beradi.

Texnologiya o'quvchilarga boshqa sinflarda o'rganganlarini amalda qo'llashga yordam beradigan yagona maktab fanidir.

Chizmani bajarish uchun siz uzunlik va kenglikni to'g'ri o'lchashingiz kerak - va buning uchun siz matematikani bilishingiz kerak. Materiallar, ishlab chiqarish va xalq hunarmandchiligi haqidagi bilimlar nafaqat mahsulot ishlab chiqarishda, balki atrofimizdagi dunyo haqidagi darslarda ham foydali bo'ladi. Loyihani himoya qilishga tayyorlanayotganda talabalar rus tili darslarida olgan bilimlaridan taqdimotni malakali qurish uchun foydalanadilar.

Boshlang'ich sinflarda texnologiya darslari yanada ko'proq imkoniyatlarga ega. Talabalar biologiya bo'lgan ekin va chorvachilik texnologiyalarini muhokama qilishlari mumkin. Materiallarning xossalarini o'rganar ekanlar, ular fizika va kimyodan olgan bilimlarini amalda qo'llaydilar. Algebra va geometriya ularga hisoblar va grafiklarni tuzishda yordam beradi. Va bu bilimlarning barchasi yaxshiroq o'zlashtiriladi, chunki talabalar uni amalda qo'llaydilar! Ular darsliklardagi quruq faktlarni emas, balki dunyoni haqiqatda o'zgartiradigan texnologiyalarni - bu erda va hozir ko'rishadi.

Ular darslikda Rossiyaning texnologik yutuqlari haqida o'qiydilar va o'z mamlakatlari bilan faxrlanish tuyg'usini uyg'otadilar. Ular ishlab chiqarishdagi kasblar haqida o'qiydilar va ko'k yoqali kasblar qiziqarli, zamonaviy va obro'li bo'lishi mumkinligiga amin bo'lishadi.

Yangi ta'lim standarti gender bo'linishini nazarda tutmaydi. Ya'ni, oddiy so'z bilan aytganda, o'g'il bolalar uchun alohida, qizlar uchun alohida texnologiya yo'q - xuddi o'g'il bolalar uchun yoki faqat qizlar uchun maxsus fizika, kimyo, algebra yo'qligi kabi.

"O'g'il bolalarning axlatlari, qizlarning apronlari va salatlarini" bo'limi bolalarning texnologiyaning keng dunyosi haqidagi bilimlarini cheklaydi. Orqada zamonaviy axborot texnologiyalari, energiya ishlab chiqarish va konvertatsiya qilish texnologiyalari, robototexnika, qishloq xo'jaligi...

Bundan tashqari, bularning barchasi o'g'il bolalar uchun ham, qizlar uchun ham qiziqarli bo'lishi mumkin.

Texnologiya darslari bolangizga tez o'zgaruvchan dunyoga moslashishga yordam beradi. Unga zamonaviy texnologiyalar va kasblar haqida ma'lumot beradilar. Ular sizga maktabning boshqa fanlari bo'yicha bilimlarni amalda qanday qo'llashni ko'rsatib beradi. Ular sizni faqat tayyor reja asosida ishlaydigan ijrochi bo'lishni emas, balki o'z boshingiz bilan fikrlashni o'rgatadi. Ular sizga tobora murakkablashib borayotgan texnik va texnologik muammolarni qanday hal qilishni aytib berishadi. Ya'ni, ular pirovardida bo'lajak mutaxassisga o'z faoliyatida zarur bo'ladigan bilim va ko'nikmalarni egallashga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIOTLAR RO'YHATI:

1. Umnova Maxsumaxon Qobuljon qizi (2023). BAŞLANGICH SINF O'QUVCHILARINING KOGNITIV FAOLLIGINI RIVOJLANISHGA QIZIQISHINI SHAKLLANTIRISHNING MUHIMI. "Fan va ta'lim axborotnomasi", (5 (136)-2), 52-54.

2. Umnova Maxsumaxon Qobuljon Qizi (2023). INNOVATSION TA'LIM DAVRIDA BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA BILISHGA QIZIQISHINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI. *Fan va innovatsiyalar*, 2 (Maxsus 5-son), 786-790. doi: 10.5281/zenodo.7995402
3. Umnova M.K. (2022). MAKTABgacha TA'LIM O'QITUVCHILARINING MALAKASINI ORTALASHTIRISH BO'YICHA MASALOVLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI TAJROQ ETTIRISH. *Pedagogika muammolari*, (1 (59)), 79-82.
4. Teshaboev A.Yu., & Umnova M.K. (2021). MAKTABGACHA TA'LIM ISHLAB CHIQISH ISHLAB CHIQISHINING MALAKASINI TASHKILLASHDA DUNYO TAJRIBASI. "Fan va ta'lim axborotnomasi", (16-2 (119)), 89-91.
5. Umnov Dmitriy Gennadievich. (2021). MAKTABGA YOSH YOSHIDAGI BOLALAR ORASIDA ASOSIY IQTISODIY BILIMLARNI TADQIQOT. *Galaxy xalqaro fanlararo tadqiqot jurnali*, 9(6), 89-96. <https://www.giirj.com/index.php/giirj/article/view/102> dan olindi
6. Umnov Dmitriy Gennadievich MAKTABgacha TA'LIM SHARTLARIDA MAKTAB YO'LGA BO'LGAN BOLALARNI IQTISODIY TA'LIM BERISH UCHUN PEDAGOGIK SHARTLARNI YARATISH // *Fan va ta'lim byulleteni*. 2020 yil. 16-1-son (94).
7. Umnov D.G. MARKETINGNING MAKTAB TO'CHA BOLALARNING ISTE'LIY MADANIYATIGA TA'SIRI // *Fan va ta'lim axborotnomasi*. 2021 yil. 16-1-son (119).
8. <https://technology.prosv.ru/news/show/20.html>